

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT: 5.7	SIDE: 1.
	Dato: 15.08.05	

Regler for unges arbejde

For elever er den ugentlige arbejdstid den samme som for de mejerister, som er ansat i virksomheden, ligesom placeringen af arbejdstiden og fridage følger, hvad der er gældende for dette personale.

Elever under 18 år

Elever under 18 år er imidlertid omfattet af Arbejdsministeriets bekendtgørelse om unges arbejde.

Sådanne elever må ikke arbejde mere end 8 timer om dagen og 40 timer om ugen, jf. bekendtgørelsens § 17.

Overstiger den daglige arbejdstid 4½ timer, skal der holdes pause på mindst 30 minutter, jf. bekendtgørelsens § 21.

Der må ikke arbejdes i tidsrummet mellem kl. 20.00 og kl. 6.00. Arbejdstilsynet har imidlertid givet dispensation til, at reglerne om hvileperiodens beliggenhed for mejerielever kan udvides. Dette medfører, at hvileperioden placeres enten i tidsrummet mellem kl. 17.00 og kl. 3.00, eller i tidsrummet mellem kl. 23.00 og kl. 9.00, på betingelse af, at beskæftigelsen i perioderne mellem kl. 3.00 - kl. 6.00 og kl. 20.00 - kl. 23.00 sker under følgende forhold:

1. Beskæftigelsen skal have et uddannelsesmæssigt sigte.
2. Dispensation omfatter kun unge mellem 17 og 18 år.
3. Der må maksimalt arbejdes 3 måneder af praktiktiden i nævnte tidsrum.

Inden for hvert døgn skal der være en samlet hvileperiode på mindst 12 timer, og inden for en periode af 7 døgn skal elever under 18 år så vidt muligt have 2 sammenhængende fridøgn. Såfremt dette ikke kan lade sig gøre, skal det ene fridøgn ligge i umiddelbar tilknytning til en daglig hvileperiode, jf. bekendtgørelsens § 24 og § 25.

Med hensyn til visse former for arbejde, som elever under 18 år ikke må udføre, skal henvises til bekendtgørelsens § 10, hvoraf det fremgår, at elever i en erhvervsuddannelse er undtaget fra en række af forbudene, som er omtalt i bekendtgørelsens kapitel 3.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	2.
Dato:		15.08.05

Bekendtgørelse om unges arbejde *)

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005

I medfør af § 17, stk. 3, § 39, § 46, § 60, stk. 3, § 60, stk. 4, § 60, stk. 5, § 60, stk. 6, § 61, stk. 5, § 62, stk. 3, § 62 a samt § 84 i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 784 af 11. oktober 1999, som ændret ved lov nr. 331 af 16. maj 2001 og lov nr. 425 af 9. juni 2004 fastsættes:

Kapitel 1 - Område

§ 1. Bekendtgørelsen omfatter beskæftigelse af unge under 18 år ved arbejde for en arbejdsgiver, jf. lov om arbejdsmiljø § 59, herunder arbejde i arbejdsgiverens private husholdning og arbejde i familievirksomheder, dvs. arbejde, der udelukkende udføres af de medlemmer af arbejdsgiverens familie, som hører til husstanden.

§ 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på lejlighedsvist eller kortvarigt arbejde, der udføres i arbejdsgiverens private husholdning, og arbejde i familievirksomheder, når dette arbejde hverken er skadeligt eller farligt for de unge. Det skal gennem grundig oplæring og effektivt tilsyn sikres, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

§ 3. For så vidt der findes skærpede bestemmelser om unges beskæftigelse, herunder højere aldersgrænser for visse former for arbejde, i andre regler, gælder disse bestemmelser forud for denne bekendtgørelse.

Kapitel 2 - Almindelige bestemmelser for beskæftigelse af alle unge under 18 år

§ 4. Ved enhver beskæftigelse af unge, som er under 18 år, skal der, ved valg af arbejdsopgaver og ved arbejdets tilrettelæggelse, drages omsorg for, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

§ 5. Arbejdsgiveren iværksætter foranstaltninger efter § 4, jf. § 4, § 6, §§ 6 a - 6 c og § 22, nr. 1, i bekendtgørelse om arbejdets udførelse, på baggrund af en vurdering af de risici arbejdet frembyder for de unge, idet der især skal tages hensyn til de særlige risici, der skyldes deres manglende erfaring, manglende bevidsthed om risici samt det forhold, at de endnu ikke er fuldt udviklede. Der skal endvidere tages hensyn til de fysiske, biologiske, kemiske samt psykiske påvirkninger, på såvel kort som langt sigt, som de unge kan blive udsat for.

§ 6. Arbejdsgiveren skal sørge for, at de unge får grundig oplæring og instruktion, således at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Arbejdsgiveren skal herunder gøre de unge bekendt med de foranstaltninger, der er truffet med hensyn til deres sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. Hvor der skal findes brugsanvisninger vedrørende stoffer og materialer, tek-

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	3.
Dato:		15.08.05

niske hjælpemidler m.v. til brug for de ansatte under arbejdet, skal arbejdsgiveren sørge for, at de unge er fortrolige med de oplysninger, der fremgår af brugsanvisningen.

Stk. 3. Arbejdet skal udføres under effektivt tilsyn af en person, der er fyldt 18 år og har fornøden indsigt i arbejdets art. Tilsynet skal tilpasses arbejdets art.

§ 7. Arbejdsgiveren skal inddrage medarbejderne og sikkerhedsorganisationen, i det omfang denne findes, i planlægning, gennemførelse og kontrol af sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold vedrørende de unges arbejde.

§ 8. Arbejdsgiveren skal ved beskæftigelse af unge under 18 år underrette kommunen med henblik på tilbud om uddannelsesvejledning. Underretningen skal ske, når de unge har været fuldtidsbeskæftiget i en sammenhængende periode på 3 måneder. Der skal ikke foretages underretning for unge, hvis beskæftigelse indgår i en uddannelse.

Kapitel 3 - Visse former for arbejde, som unge under 18 år ikke må udføre

§ 9. Unge under 18 år må ikke beskæftiges ved de i §§ 11-16 nævnte former for arbejde, medmindre andet udtrykkeligt er fastsat.

§ 10. Arbejde, der udføres af unge, som er fyldt 15 år, og som indgår som et nødvendigt led i en erhvervskompetencegivende uddannelse, der er reguleret ved lov eller i henhold til lov, er undtaget fra forbudene i §§ 11, stk. 1, 12, stk. 1, 15 og 16 i det omfang dette er nødvendigt for den konkrete uddannelses gennemførelse.

Stk. 2. For arbejde, der udføres efter uddannelsens afslutning, gælder samme undtagelser, i det omfang de er nødvendige for de unges beskæftigelse i faget.

Stk. 3. Stk. 1 og stk. 2 gælder dog ikke arbejdsprocesser, hvor der er fare for eksplosion, eller arbejde, som indebærer håndtering af udstyr til produktion, opbevaring eller anvendelse af komprimerede, flydende eller opløste gasser, arbejde under høje lufttryk, eller arbejde der kan medføre kvælningssfare i ilt/oxygenfattig atmosfære.

§ 11. Unge må ikke beskæftiges med de tekniske hjælpemidler, anlæg eller arbejdsprocesser, der er angivet i bilag 1, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Unge må ikke beskæftiges med arbejde af tilsvarende farlighed, som nævnt i bilag 1.

Stk. 3. Unge, som er fyldt 16 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må dog beskæftiges med de tekniske hjælpemidler og anlæg, der er angivet i bilag 2.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT: 5.7	SIDE: 4.
	Dato: 15.08.05	

Stk. 4. Unge, som er fyldt 15 år, må i familievirksomheder, herunder i landbrugsvirksomheder, beskæftiges med det arbejde, der er angivet i bilag 3, når der er givet grundig oplæring og instruktion, og den unge er under opsyn.

§ 12. Unge må ikke beskæftiges med eller på anden måde udsættes for påvirkninger fra de stoffer og materialer, der er angivet i bilag 4, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, kan beskæftiges ved arbejdsprocesser, hvori de stoffer og materialer, der er nævnt i bilag 4, indgår, hvis processerne befinder sig i lukkede systemer, eller de unge på anden lignende måde er sikret mod påvirkningerne.

Stk. 3. Unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må dog inden for landbrug og på rengøringsområdet beskæftiges med de former for arbejde, der er nævnt i bilag 5.

§ 13. Unge må ikke udsættes for fysiske belastninger, der på kort eller langt sigt er skadelige for deres sundhed eller udvikling, og unødige fysiske belastninger samt uhensigtsmæssige arbejdsstillinger eller bevægelser skal undgås, jf. bilag 6, nr. 6), 9), 10), og 11).

§ 14. Unge må ikke deltage i egentlige pengetransporter.

Stk. 2. Ved arbejde i åbningstiden i bagerbutikker, kiosker, grillbarer, videobutikker, netcaféer, servicestationer og lignende må unge ikke beskæftiges mellem kl. 18.00 og kl. 6.00 på hverdage og mellem kl. 14.00 og kl. 6.00 på lørdage, søn- og helligdage, medmindre de unge arbejder sammen med en person over 18 år.

Stk. 3. Ved arbejde omfattet af stk. 2, og hvor arbejdet foregår i et storcenter, må unge dog beskæftiges alene eller sammen med andre unge inden for storcentrets almindelige åbningstid mellem kl. 18.00 og kl. 20.00 på hverdage og mellem kl. 14.00 og kl. 20.00 på lørdage, søn- og helligdage, hvis der i storcentret i disse perioder enten foretages hyppig patruljering af sikkerhedsvagter, eller hvis arbejdet i butikken foregår under anden form for overvågning.

Stk. 4. Ved arbejde, hvor unge beskæftiges i åbningstiden i butikker, der er isoleret beliggende i et område uden almindelig færdsel, finder stk. 2 tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Ved arbejde i øvrigt, der indebærer en særlig risiko for vold, må unge ikke beskæftiges, medmindre de unge arbejder sammen med en person over 18 år.

§ 15. Unge må ikke beskæftiges med arbejde, der er forbundet med risiko for ned- eller sammenstyrtning, før faren er effektivt imødegået ved tekniske foranstaltninger, der ikke indebærer brug af personlige værnemidler.

§ 16. Unge må ikke beskæftiges med arbejde, hvor de udsættes for de andre sik-

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	5.
Dato:		15.08.05

kerheds- og sundhedsmæssige farer, der er angivet i bilag 6.

Stk. 2. Unge må ikke beskæftiges med arbejde af tilsvarende farlighed, som nævnt i bilag 6.

Kapitel 4 - Arbejdstid m.v. for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten

Arbejdstid

§ 17. Arbejdstiden for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må ikke overstige den sædvanlige arbejdstid for voksne, der er beskæftiget i samme fag.

Stk. 2. Arbejdstiden må endvidere ikke overstige 8 timer om dagen og 40 timer om ugen. Når den daglige arbejdstid er på 8 timer, skal den ligge samlet, jf. dog § 21.

§ 18. I særlige tilfælde, hvor det er nødvendigt på grund af arbejdets karakter, kan arbejdstiden for unge, som er beskæftiget i landbruget, overstige 8 timer om dagen og 40 timer om ugen, jf. dog § 22, § 24 og § 25.

Stk. 2. Den ugentlige arbejdstid må dog aldrig overstige 48 timer i gennemsnit over en 4 måneders periode.

§ 19. Hvis de unge arbejder som led i en uddannelse, skal den tid, de unge bruger på undervisning, medregnes til den daglige og ugentlige arbejdstid, jf. § 17.

§ 20. Hvis unge arbejder for flere arbejdsgivere, skal arbejdstiden lægges sammen, jf. § 17.

§ 21. Hvis den daglige arbejdstid overstiger 4½ time, skal de unge have en pause på mindst 30 minutter. Pausen skal være passende beliggende og om muligt sammenhængende.

Arbejdstidens placering

§ 22. Unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må ikke arbejde i tidsrummet mellem kl. 20.00 og kl. 6.00, jf. dog § 23.

§ 23. I værksteder, som hører til konditorier, brød- og kagebagerier, samt ved staldarbejde inden for landbruget, må unge arbejde fra kl. 4.00.

Stk. 2. I kontorer, samt butikker, servicestationer og lignende må unge arbejde indtil kl. 22.00.

Stk. 3. I teatre, biografer, cirkus, koncertsteder og lignende underholdningssteder må unge assistere ved forestillingers afholdelse indtil kl. 24.00.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	6.
Dato:		15.08.05

Stk. 4. I restauranter, hoteller, grillbarer og lignende må unge arbejde indtil kl. 24.00. Der henvises endvidere til restaurationslovens regler om unges arbejde på serveringssteder, hvor der udskænkes stærke drikke.

Stk. 5. Ved udbringning af dagblade kan arbejdet tidligst begynde kl. 5.00.

Hvileperiode

§ 24. Unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 12 timer i døgnet.

Fridøgn

§ 25. Inden for hver periode på 7 døgn skal unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, have 2 sammenhængende fridøgn, jf. dog §§ 26-27.

Stk. 2. Hvis det ikke er muligt at lægge de to fridøgn i sammenhæng, skal det ene fridøgn ligge i umiddelbar tilslutning til en daglig hvileperiode.

Stk. 3. Et af disse fridøgn skal normalt omfatte søndagen.

§ 26. Hvis det er påkrævet og foreneligt med hensynet til den unges alder, udvikling og helbredstilstand, samt indvirkning på skolegang og uddannelse, kan de ugentlige fridøgn udskydes og erstattes af tilsvarende frihed senere ved arbejde, der udføres inden for landbrug og inden for hospitaler eller lignende institutioner.

§ 27. Hvis det er foreneligt med hensynet til den unges alder, udvikling og helbredstilstand, samt indvirkning på skolegang og uddannelse, kan det ene ugentlige fridøgn omlægges ved landbrugsarbejde.

Stk. 2. Ved omlægning af fridøgnet skal dette lægges i umiddelbar tilslutning til en daglig hvileperiode.

Force Majeure

§ 28. Når naturomstændigheder, ulykker, maskinsammenbrud eller lignende uforudsete begivenheder forstyrrer eller har forstyrret den regelmæssige drift af virksomheden, kan bestemmelserne i § 17, § 21 og § 22, fraviges i det omfang, det er nødvendigt, og der ikke er voksne arbejdstagere til rådighed, indtil regelmæssig drift er genoprettet. Fravigelsen skal noteres og kunne dokumenteres.

Kapitel 5 - Beskæftigelse af unge, som er 13 - 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	7.
Dato:		15.08.05

§ 29. Unge, som er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, må ikke beskæftiges ved arbejde, jf. dog § 30 og § 31 samt §§ 43 - 46.

§ 30. Unge, som er fyldt 13 år, må kun beskæftiges med de former for lettere arbejde, som er nævnt i bilag 7 og 8. Det er en forudsætning, at arbejdet ikke indebærer fare for de unges sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. De unge må ikke beskæftiges med eller være i farlig nærhed af maskiner, medmindre det er ufarlige husholdnings- eller kontormaskiner.

Stk. 3. De unge må ikke beskæftiges med eller være i farlig nærhed af farlige stoffer og materialer. Dette gælder alle farlige stoffer og materialer, herunder dem der er nævnt i bilag 4.

§ 31. Unge, der er fyldt 13 år, må, under kortvarig erhvervspraktik, med det formål at opnå arbejdskendskab, udføre andre lignende former for arbejde end nævnt i bilag 7 under forudsætning af, at arbejdet ikke indebærer fare for de unges sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. Unge, der er fyldt 14 år, må, under kortvarig erhvervspraktik, med det formål at opnå arbejdskendskab, udføre andet arbejde end det i stk. 1 nævnte under forudsætning af, at arbejdet ikke indebærer fare for de unges sikkerhed og sundhed. § 30, stk. 2 og 3, finder ikke anvendelse.

Stk. 3. Tilsvarende gælder for unge, der er fyldt 14 år, og som deltager i kombinationsforløb, hvor teoretisk undervisning kombineres med praktik.

§ 32. Arbejdsgiveren skal ved beskæftigelse af unge, der er under 15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, gøre de unges forældre eller værge bekendt med beskæftigelsen, herunder arbejdstidens længde, samt med de ulykkes- og sygdomsfarer, der eventuelt er forbundet med arbejdet, og de foranstaltninger, der er truffet vedrørende sikkerhed og sundhed.

Kapitel 6 - Arbejdstid m.v. for unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten

Arbejdstid

§ 33. Den daglige arbejdstid må for unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, ikke overstige 2 timer på skoledage og 7 timer på andre dage end skoledage. Når den daglige arbejdstid er på 7 timer, skal den ligge samlet.

Stk. 2. Den samlede ugentlige arbejdstid må ikke overstige 12 timer i uger med skoledage og 35 timer i andre uger end skoleuger.

Stk. 3. Dog må unge, som er fyldt 15 år, men som stadig er omfattet af undervis-

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	8.
Dato:		15.08.05

ningspligten, arbejde i 8 timer på andre dage end skoledage og 40 timer i uger, som er skolefri. Når den daglige arbejdstid er på 8 timer, skal den ligge samlet.

§ 34. Unge, som er omfattet af undervisningspligten, men som har fået tilladelse til at opfylde undervisningspligten ved at deltage i erhvervsmæssig uddannelse eller beskæftigelse, må arbejde i indtil 8 timer dagligt og 40 timer om ugen. Det samme gælder for unge, som er i erhvervspraktik, jf. § 31.

§ 35. Den samlede arbejdstid for unge, som er under 15 år, men som ikke er omfattet af undervisningspligten, må ikke overstige 7 timer om dagen og 35 timer om ugen.

§ 36. §§ 19-21 gælder tilsvarende for unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten.

Aften- og natarbejde

§ 37. Unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, må ikke arbejde i tidsrummet mellem kl. 20.00 og kl. 6.00.

Hvileperiode

§ 38. Unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 14 timer i døgnet.

Fridøgn

§ 39. Unge, som er 13-15 år, eller som er omfattet af undervisningspligten, skal inden for hver uge have 2 sammenhængende fridøgn.

Stk. 2. Hvis det ikke er muligt at lægge de to fridøgn i sammenhæng, skal det ene fridøgn ligge i umiddelbar tilslutning til en daglig hvileperiode.

Stk. 3. Et af disse fridøgn skal normalt omfatte søndagen.

Ferie

§ 40. Unge, som er omfattet af undervisningspligten, skal så vidt muligt have en hel arbejdsfri periode i løbet af skolesommerferien.

Kapitel 7 - Kulturelle og lignende aktiviteter

§ 41. §§ 17 - 40 om aldersgrænser for adgang til arbejde, arbejdstid, hviletid og fridøgn, kan fraviges ved unges deltagelse i kulturelle eller lignende aktiviteter, i det omfang det er foreneligt med arbejdsmiljølovens § 60, stk. 1.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	9.
Dato:		15.08.05

§ 42. Hvileperiodens beliggenhed skal følge de voksnes for unge, der deltager eller medvirker i kulturelle eller lignende aktiviteter.

Unge, som er fyldt 13 år

§ 43. Unge, som er fyldt 13 år, må medvirke ved kulturelle eller lignende aktiviteter, hvis det ikke er til fare for deres sikkerhed eller sundhed. Der skal tages særlig hensyn til den unges alder, helbredstilstand, udvikling og skolegang.

Børn, som er under 13 år

§ 44. Politiet kan efter ansøgning i hvert enkelt tilfælde tillade, at børn under 13 år erhvervsmæssigt optræder, deltager eller medvirker i kulturelle og lignende aktiviteter, herunder sportsaktiviteter, teaterforestillinger, varietéforestillinger, koncerter, cirkusforestillinger, radio og tv, eller medvirker ved optagelse af film eller reklamefilm.

Stk. 2. Sådan tilladelse må kun meddeles, når barnets medvirken i den pågældende kulturelle aktivitet skønnes forsvarlig. Der skal især tages hensyn til barnets alder, helbredstilstand og miljø, dets skolegang, arten og hyppigheden af dets medvirken, den til forberedelse, prøver og optræden nødvendige daglige arbejdstid, arbejdsstedet samt engagementets varighed.

Stk. 3. Tilladelse meddeles af politimesteren i den politikreds, hvor den pågældende kulturelle aktivitet finder sted, eller den pågældende filmproducent har forretningslokale, i København af politidirektøren.

Stk. 4. Skal barnet medvirke i forestillinger, der gives af et omrejsende teaterselskab, cirkus eller lignende, eller i en filmoptagelse, der iværksættes af en udenlandsk filmproducent, meddeles tilladelsen af politimesteren i den politikreds, hvor den første forestilling finder sted.

§ 45. Tilladelsen skal angive det tidsrum inden for døgnet, hvor barnet må beskæftiges, således at barnet får tilstrækkelig nattehvil og lejlighed til at passe skoleundervisningen. For tilladelsen kan i øvrigt fastsættes sådanne vilkår, som i det enkelte tilfælde findes påkrævede.

§ 46. Politiet fører det almindelige tilsyn med overholdelsen af foranstående bestemmelser og af vilkår, der er opstillet i tilladelser i henhold hertil.

Kapitel 8 - Administrative bestemmelser

Bemyndigelser og dispensationer m.v.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT: 5.7	SIDE: 10.
	Dato: 15.08.05	

§ 47. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade fravigelser fra kapitel 3 for bestemte fag og faglige områder, eller i enkelttilfælde, når forholdene gør det rimeligt og fuldt forsvarligt, og i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

§ 48. Direktøren for Arbejdstilsynet kan fastsætte en lavere aldersgrænse end 18 år for unges beskæftigelse ved stoffer og materialer omfattet af § 12, hvis de unge har gennemgået en af direktøren for Arbejdstilsynet godkendt uddannelse og, i det omfang, det er foreneligt med Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

Stk. 2. Hvis der fremkommer oplysninger om en særlig risiko ved andre stoffer og materialer end de i § 12 nævnte, kan direktøren for Arbejdstilsynet bestemme, at disse stoffer og materialer skal være omfattet af denne bestemmelse.

§ 49. Direktøren for Arbejdstilsynet kan efter høring af det stedlige politi kun tillade fravigelse fra bestemmelsen i § 14, stk. 2, om unges alenearbejde, hvis arbejdsgiveren godtgør, at arbejdsforholdene er sikre, under hensyntagen til bl.a. arbejdsstedets beliggenhed, arbejdsstedets indretning og de truffe sikkerhedsforanstaltninger. I tilladelsen skal angives, inden for hvilke tidspunkter, den unge må arbejde alene.

§ 50. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade fravigelser for fag eller faglige områder fra forbudet i § 22 mod arbejde mellem kl. 20.00 og kl. 6.00 for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, når særlige forhold gør det rimeligt og fuldt forsvarligt. Der kan dog ikke dispenseres for tidsrummet mellem kl. 24.00 og kl. 4.00.

§ 51. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade fravigelser fra hvileperiodens varighed og beliggenhed for unge, der er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, når særlige forhold gør det rimeligt og fuldt forsvarligt. Fravigelsen kan ske ved arbejde, der foregår inden for

1. hospitaler eller lignende institutioner,
2. landbruget,
3. turist, hotel- og restaurationssektoren og
4. aktiviteter, der er kendetegnet ved flere kortere arbejdsperioder i løbet af dagen.

Stk. 2. Der skal gives den unge tilsvarende frihed senere.

§ 52. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade, at de ugentlige fridøgn, jf. § 25 og § 39, nedsættes for fag eller faglige områder, eller når særlige arbejdsformer gør en nedsættelse nødvendig. Der skal dog altid gives mindst 36 timers frihed i sammenhæng inden for hver periode af 7 døgn.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	11.
Dato:		15.08.05

Stk. 2. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade, at de ugentlige fridøgn omlægges for unge, som er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, når særlige arbejdsformer gør en omlægning nødvendig. Omlægning kan ske ved arbejde, der foregår inden for

1. hospitaler eller lignende institutioner,
2. landbruget,
3. turist, hotel- og restaurationssektoren og
4. aktiviteter, der er kendetegnet ved flere kortere arbejdsperioder i løbet af dagen.

Stk. 3. Der skal gives de unge tilsvarende frihed senere.

§ 53. Direktøren for Arbejdstilsynet kan tillade, at unge, som er fyldt 13 år, udfører andre lignende former for arbejde end nævnt i bilag 7, når det skønnes rimeligt og forsvarligt.

Klageadgang

§ 54. Afgørelser efter denne bekendtgørelse kan påklages efter § 81 i lov om arbejdsmiljø.

Straf

§ 55. Medmindre højere straf er forskyldt efter lov om arbejdsmiljø eller anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1. overtræder §§ 4, 5, 6, 8, 9, 11, stk. 1-2, 12, stk. 1-2, 13, 15, 16, 29, 30, 32,
2. lader arbejde udføre i strid med §§ 2, 10, 11, stk. 3-4, 12, stk. 3, 14, kapitel 4, § 31, §§ 33-35, §§ 37-40, §§ 42-43, eller leder eller fører tilsyn med sådant arbejde,
3. undlader at efterkomme påbud eller forbud, der er meddelt for overtrædelse af bekendtgørelsens bestemmelser, eller
4. tilsidesætter vilkår for tilladelser i henhold til bekendtgørelsen.

Stk. 2. For overtrædelse af §§ 4, 5, 6, stk. 3, 11, stk. 1, 12, stk. 1, 13, 14, 15, 16, stk. 1, 29, kan der pålægges en arbejdsgiver bødeansvar, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes arbejdsgiveren som forsætlig eller uagtsom. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 4. Når unge under 18 år beskæftiges i strid med bestemmelserne i denne be-

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	12.
Dato:		15.08.05

kendtgørelse, kan forældremyndighedens indehavere straffes med bøde, såfremt arbejdet er foregået med deres viden.

Ikrafttræden

§ 56. Bekendtgørelsen træder i kraft den 16. april 2005.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 516 af 14. juni 1996 om unges arbejde ophæves.

Arbejdstilsynet, den 6. april 2005

Jens Jensen/Charlotte Skjoldager

**) Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen, (EFT L 216 s. 12).*

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT: 5.7	SIDE: 13.
	Dato: 15.08.05	

Bilag 1 - Ikke udtømmende liste over tekniske hjælpemidler, anlæg og arbejdsprocesser, som unge under 18 år ikke må arbejde med

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

1) Maskinelt drevne tekniske hjælpemidler

a) ¹⁾ Maskiner med hurtigtgående skærende værktøj, som fx rundsave, klippe- og skæremaskiner, fræsere, afrettere, tykkeshøvle, drejebænke til metal, træ og lignende, pålægsmaskiner og boremaskiner med borepatron til mere end 13 mm bor.

b) ¹⁾ Maskiner med farlige stempellignende bevægelser, som fx mekaniske, hydrauliske og pneumatiske presser, stansemaskiner, betonvaremaskiner, plastsprøjtemaskiner, støbemaskiner, tøjpresser, halmpresser og affaldspresser herunder papballpresser.

c) ¹⁾ Maskiner med åbne valser eller snegle som fx offset trykkemaskiner, strygeruller til tøj og snegletransportører.

d) ¹⁾ Blande-, male-, knuse-, hakkemaskiner og lignende maskiner, som fx afsværringsmaskiner, rivemaskiner, centrifuger, røremaskiner, dejælttere og kødhakke-maskiner.

e) Motorkædesave, motorrydningssave, buskryddere og motorhækklippere.

f) Søm- og boltepistoler med undtagelse af sømpistoler til hæfteklammer med en masse på højst 0,3 g.

g) Apparater til rengøring, maling, rustbeskyttelsesbehandling eller lignende med et arbejdstryk på over 70 bar (7MPa).

2) Traktorer, motorredskaber m.v.

a) Traktorer, selvkørende mejetærskere og traktorer med jordfræsere, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør, herunder til- og frakobling af vogne, maskiner og redskaber med kraftoverføring.

b) Traktorer, som er forsynet med spil, læsse- eller graveaggregater eller med speciel løfteanordning, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.

c) Grave- og læssemaskiner, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.

d) Motorredskaber, som man sidder på, fx industritruck, palleløftere, gaffelstablere, gaffeltruck, fejmaskiner, rengøringsmaskiner, jordfræsere, plæneklippere og sneslynger, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT: 5.7	SIDE: 14.
	Dato: 15.08.05	

e) Skovningsmaskiner, herunder kompostkværne og flishuggere samt høstmaskiner, som fx bugserende mejetærskere, finsnitte, grønthøstere og slåmaskiner.

f) Motorredskaber med bearbejdende dele, som føres af gående, som fx feje- og rengøringsmaskiner, jordfræsere, motorplæneklippere og sneslynger.

3) Maskinelt drevne løfteanordninger eller transportører

a) Elevatorer, som ikke er tryknapstyrede, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.

b) Kraner og andre løfteredskaber og spil, herunder løfteredskaber til brug for handicappede, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.

c) Mobile personløftere og arbejdsplatforme, hængestilladser, bagsmækløftere, spil og slæbeskovle, for så vidt angår arbejdet som fører eller operatør.

4) Arbejdsprocesser i forbindelse med tilsyn, vedligeholdelse og reparation

Smøring, rengøring, reparation og lignende arbejde ved igangværende motorer, maskiner, transmissioner og andre maskinelle anordninger, hvor de bevægelige dele er tilgængelige og kan forårsage personskader.

5) Vibrationsbelastende håndværktøj

Vibrerende håndværktøjer, som fx mejselhamre, slagmøtrikspændere, betonvibratører og nittehamre, slagboremaskiner og rystepudser samt vibrerende håndværktøjer med et vibrationsniveau over 130 dB (HA). Det er dog tilladt unge at udføre kortvarigt arbejde, det vil sige mindre end 30 minutter på en 8-timers arbejdsdag med slagboremaskiner og rystepudser. I tilfælde hvor det, efter § 10, stk. 1, er tilladt unge at udføre arbejde med vibrerende håndværktøjer, skal det daglige arbejde tilrettelægges, så der er hyppige afbrydelser.

6) Risiko for højspændingsstød

Arbejde der indebærer risiko for højspændingsstød.

7) Udstyr til svejsning og flammebehandling

Autogensvejsning, skærebrænding, lysbuesvejsning og ukrudtsbrændere.

¹⁾ Det er dog tilladt unge at anvende de under pkt. 1, a) til d) nævnte tekniske hjælpemidler, der er udformet eller afskærmet således, at de bevægelige og bearbejdede dele er utilgængelige under drift og der ikke er andre farer ved maskinerne.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT: 5.7	SIDE: 15.
	Dato: 15.08.05	

Bilag 2 - Liste over tekniske hjælpemidler og anlæg, som unge, der er fyldt 16 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må beskæftiges med. Listen er en lempelse i forhold til bilag 1

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

- 1) Traktorer, selvkørende mejetærskere og traktorer med jordfræsere kan anvendes af unge, der har traktorkørekort.
- 2) Inden for landbrug og gartneri kan unge beskæftiges med nedenstående arbejde, eller med arbejde af tilsvarende mindre farlighed:
 - a) Traktorer med frontlæsser eller bagmonteret ballegaffel, hvis den unge har traktorkørekort.
 - b) Gaffelstablere, der ikke er selvkørende.
 - c) Maskinelt drevne fodervogne, motorplæneklippere og fejmaskiner.
 - d) Apparater til rengøring, maling, rustbeskyttelsesmidler eller lignende med et arbejdstryk på over 70 bar (7MPa).
 - e) Roe/tør- og vådvaskere og roeskærere og -raspere.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	16.
Dato:		15.08.05

Bilag 3 - Liste over tekniske hjælpemidler og anlæg som unge, der er fyldt 15 år, må beskæftiges med i familievirksomheder. Listen er en lempelse i forhold til bilag 1

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

- 1) Traktorer, herunder til- og frakobling af vogne, maskiner og redskaber uden kraftoverføring, dog kun efter en forudgående vurdering af arbejdspladsen, og kun hvor arbejdet foregår under fornødent opsyn.
- 2) Traktorer med frontlæsser til flytning samt af- og pålæsning af løse materialer samt bagmonteret balleløfter, hvor der ikke er farer for traktorens stabilitet.
- 3) Motorfodervogne ved kørsel på plant terræn.
- 4) Motorplæneklippere med hjul og gående fører ved kørsel på plant terræn. Plæneklipperen skal være forsynet med holdegreb (dødemandsfunktion).
- 5) Motorplæneklippere, hvor operatøren sidder på plæneklipperen, og hvor kørsel foregår på plant terræn. Plæneklipperen skal være indrettet således, at klippeaggregatet ikke kan køre, når det er løftet. Endvidere skal plæneklipperens motor stoppe, når føreren forlader sædet og kun kunne startes, når der sidder en person i førersædet.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	17.
Dato:		15.08.05

Bilag 4 - Liste over stoffer og materialer, som unge under 18 år ikke må arbejde med eller på anden måde udsættes for, jf. § 12

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

1) Stoffer og materialer, der i henhold til Miljøministeriets regler om klassificering m.v. af kemiske stoffer og produkter mærkes med følgende faresymboler og farebetegnelser:

- Tx Meget giftig
- T Giftig
- C Ætsende
- E Eksplosiv

Herunder stoffer og materialer, der er forsynet med risikosætningerne:

- R39 Fare for varig alvorlig skade på helbred
- R45 Kan fremkalde kræft
- R46 Kan forårsage arvelige genetiske skader
- R49 Kan fremkalde kræft ved indånding
- R60 Kan skade forplantningsevnen
- R61 Kan skade barnet under graviditeten.

2) Stoffer og materialer, der i henhold til Miljøministeriets regler om klassificering m.v. af kemiske stoffer og produkter mærkes med faresymbol og farebetegnelse Xn, sundhedsskadelig og samtidig forsynes med mindst en af følgende risikosætninger:

- R40 Mulighed for kræftfremkaldende effekt
- R42 Kan give overfølsomhed ved indånding
- R48 Alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning
- R62 Mulighed for skade for forplantningsevnen
- R63 Mulighed for skade på barnet under graviditeten
- R68 Mulighed for varig skade på helbred.

3) Stoffer og materialer, der i henhold til Miljøministeriets regler om klassificering m.v. af kemiske stoffer og produkter mærkes med faresymbolet og farebetegnelsen Xi, lokalirriterende og samtidig forsynes med risikosætningen:

- R43 Kan give overfølsomhed ved kontakt med huden.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	18.
Dato:		15.08.05

4) Stoffer og materialer, der i henhold til Miljøministeriets regler om klassificering m.v. af kemiske stoffer og produkter forsynes med følgende risikosætning:

- R12 Yderst brandfarlig.

5) Stoffer og materialer, der er optaget på Arbejdstilsynets lister over stoffer og processer, som anses for at være kræftfremkaldende i At-vejledningen om grænseværdier for stoffer og materialer.

6) Materialer, der indeholder 0,1% eller mere af stoffer nævnt under pkt. 5

7) Organiske opløsningsmidler optaget på Arbejdstilsynets liste over organiske opløsningsmidler i At-vejledningen om grænseværdier for stoffer og materialer.

8) Materialer, der indeholder 1% eller mere af opløsningsmidler nævnt under pkt. 7.

9) Biologiske agenser i gruppe 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 864 af 10. november 1993 om biologiske agenser og arbejdsmiljø, eller med andet arbejde, hvor de på grund af arbejdets art eller de forhold, hvorunder det foregår, kan blive udsat for påvirkning fra sådanne agenser.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	19.
Dato:		15.08.05

Bilag 5 - Liste over arbejde med stoffer og materialer, som unge, der er fyldt 15 år, og som ikke er omfattet af undervisningspligten, må udføre. Listen er en lempelse i forhold til bilag 4

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

1) Inden for landbrug må unge uanset bilag 4, nr. 8, foretage følgende arbejde:

a) Lejlighedsvist malearbejde med malinger, hvor kodennummeret er 00 eller 0 før bindestregen og 1 efter bindestregen. Kodennummeret fastsættes i henhold til Arbejdstilsynets bekendtgørelse om kodenumre.

b) Brændstofpåfyldning på maskiner, som unge må betjene og faktisk benytter.

2) På rengøringsområdet kan unge på betingelse af, at de under arbejdet er under professionelt tilsyn og instruktion, uanset bilag 4, nr. 8), beskæftiges med følgende arbejde:

a) Fortyndning med vand af rengøringsmidler med organiske opløsningsmidler til den ansattes eget brug, hvis den brugsklare blanding ikke indeholder 1% eller mere af organiske opløsningsmidler.

b) Lejlighedsvis anvendelse af polermidler med op til 15% ethanol eller 5% propanol.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	20.
Dato:		15.08.05

Bilag 6 - Ikke udtømmende liste over arbejde, som kan medføre andre sikkerheds- og sundhedsfarer, som unge under 18 år ikke må udføre

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

- 1) Unge må ikke udsættes for støj eller vibrationer, der kan bringe deres sundhed i fare.
- 2) Unge må ikke beskæftiges i omgivelser eller ved arbejde, der på grund af ekstrem høje eller ekstrem lave temperaturer kan bringe deres sikkerhed og sundhed i fare.
- 3) Unge må ikke beskæftiges ved arbejde, hvor de bliver udsat for ioniserende stråling.
- 4) Unge må ikke beskæftiges ved arbejde under høje lufttryk i fx trykkamre og ved dykkerarbejde.
- 5) Unge må ikke beskæftiges med industriel slagtning af dyr.
- 6) Unge må ikke beskæftiges med arbejde, hvor tempoet bestemmes af en maskine, og er til fare for sikkerhed og sundhed.
- 7) Unge må ikke beskæftiges ved arbejde, der kan medføre kvælningsfare i ilt/oxygenfattig atmosfære.
- 8) Unge må ikke beskæftiges med arbejde, hvor de kan komme i kontakt med vilde eller giftige dyr.
- 9) Ved løft af tunge byrder, må der tages særligt hensyn til den unges alder, køn og fysik, at løftet foretages tæt ved kroppen, og at byrdevægten i videst muligt omfang ikke overstiger 12 kg. Under tilsvarende hensyn skal det i enkelttilfælde tilstræbes, at der ikke foretages løft af byrder op til 25 kg. Hvis byrden bæres over afstand, skal der ske en forholdsmæssig reduktion i byrdevægten.
- 10) Hvis unge manuelt udfører skub eller træk, må der tages særligt hensyn til den unges alder, køn og fysik, og det skal sikres, at den samlede belastning ikke udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko, og arbejdet skal foregå således, at den kraft, der skal præsteres ved igangsætning eller transport er lav.
- 11) Arbejde, der indebærer krav om kontinuerlig manuel håndtering, som er kraftbetonet eller af ensartet fysisk belastende karakter, skal begrænses til korte perioder, og der skal tages særligt hensyn til den unges alder, køn og fysik.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	21.
Dato:		15.08.05

12) Arbejdsprocesser, der kan medføre fare for eksplosion, medmindre der er truffet effektive tekniske foranstaltninger til hindring af personskade, og der skal tages særligt hensyn til den unges alder, køn og fysik.

13) Arbejde, som indebærer håndtering af udstyr til produktion, opbevaring eller anvendelse af komprimerede, flydende eller opløste gasser. Dette gælder dog ikke påfyldning af F-gas på beholdere, der indgår i køretøjers brændstofanlæg, opvarmnings- eller belysningsanlæg eller andre lignende anlæg, når disse beholdere er indrettet med godkendt udstyr til selvtankning.

14) Fremstilling og håndtering af fyrværkeriartikler samt diverse objekter, maskiner m.v. som indeholder sprængstoffer.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	22.
Dato:		15.08.05

Bilag 7 - Liste over hvad unge, som er fyldt 13 år, må beskæftiges med, jf. § 30

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

- 1) Lettere arbejde inden for landbrug, gartneri, rideskoler med fodring, udmugning, pasning af mindre husdyr samt heste, lugning, bær- og frugtplukning, plantning, grøntsagsopsamling samt lignende opgaver.
- 2) Lettere arbejde med modtagelse, sortering, optælling, prismærkning samt pakning af varer og emballage i butikker, supermarkeder og varehuse.
- 3) Lettere ekspedition i mindre forretninger, såsom kiosker, bagerbutikker og grøntforretninger.
- 4) Lettere rengøring, oprydning og borddækning.
- 5) Lettere manuel montering, dog ikke lodning og svejsning.
- 6) Lettere malearbejde, dog ikke sprøjtemaling.
- 7) Lettere manuelt arbejde, såsom ilægning i poser, kuverter og æsker, kontrol og pudsning af færdige produkter samt håndtering af rent vasketøj.
- 8) Lettere budtjeneste, herunder internt piccoloarbejde, og udbringning af aviser og reklamer samt salg af aviser og lignende.
- 9) Lettere arbejde med bogopsætning på biblioteker.
- 10) Lettere arbejde med desinfektion af ko-yvere og lignende med desinfektionsmidler og andre midler, der er godkendt til dette formål af Fødevaredirektoratet. Midlerne må ikke være faremærkede eller indeholde organiske opløsningsmidler.

UDDANNELSESBOG MEJERISTUDDANNELSEN	AFSNIT:	SIDE:
	5.7	23.
Dato:		15.08.05

Bilag 8 - Tekniske hjælpemidler og anlæg, som unge, der er fyldt 16 år må beskæftiges med, jf. § 30. Bilaget er en lempelse i forhold til bilag 1

Bilag til Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde

Inden for landbrug og gartneri kan den unge beskæftiges med traktorer, herunder til- og frakobling af vogne, maskiner og redskaber uden kraftoverføring, traktorer med jordfræsere, traktorer med frontlæsser eller bagmonteret balleløfter, hvis den unge har traktorkørekort. Færdselslovens regler om traktorkørsel gælder tilsvarende for unges arbejde med traktorkørsel på privat område. Arbejdet skal foregå under fornødent opsyn, og der må ikke være fare for traktorens stabilitet.